

Πρωτοπρεσβυτέρου π. Θεοδώρου Ζήση
Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ἑπόμνημα

γιὰ τὴν ἀπόρριψη τοῦ συνοδικοῦ κειμένου
«Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας
πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον»

1. Πρῶτοι χωρὶς ἴσους οἱ Προκαθήμενοι. Ὑποκαθιστοῦν τὸ σῶμα τῶν Ἐπισκόπων
2. Πρῶτο σὲ σημασία καὶ κινδύνους τὸ θέμα: «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον»
3. Ἡ ἐκκλησιολογικὴ ἀνατροπὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος διεκδικεῖ πανορθόδοξη ἔγκριση
4. Προέλευση τοῦ συνοδικοῦ κειμένου καὶ κρυφῆς ἐπιδιώξεις του
5. Ἡ πανθομολογούμενη ἀποτυχία τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων
6. Ἀντὶ νὰ ἀναφερθοῦν στὴν ἀποτυχία τῶν Διαλόγων τὴν ἔκρουσαν
7. Ἀποκρύπτουν τὶς δυσμενεῖς ἐξελίξεις στὸν χῶρο τοῦ Οἰκου-
μενισμοῦ καὶ μεθοδεύουν τὴν πανορθόδοξη ἀποδοχὴ του
8. Σημαντικοὶ σταθμοὶ τοῦ ἀντιοικουμενιστικοῦ ἀγῶνος τῶν
τελευταίων ἐτῶν
9. Προσθαφαιρέσεις καὶ ἀλλαγές στὸ συνοδικὸ κείμενο προ-
σβάλλουν τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας ταυτότητα
10. Τὸ παναιρετικὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» ἀπο-
τιμᾶται θετικὰ
11. Νεοεποχίτικος συγκρητισμὸς ἐπικίνδυνος στὰ κείμενα τοῦ
Π.Σ.Ε.
12. Ἡ σκοτεινὴ καὶ γριφώδης παράγραφος 20. Ἡ ἐκκλησιαστι-
κότητα καὶ τὸ βάπτισμα τῶν αἵρετικῶν
13. Τὰ φρικτὰ κείμενα τοῦ Πόρτο Ἀλέγκρε καὶ τοῦ Πουσάν
ἐγκρίνει ἡ Σύνοδος, ἀλλὰ τὸ κρύβει
14. Ἡ ἀστονομικὴ καὶ τρομοκρατικὴ παράγραφος 22
15. Γιὰ τὶς συμπροσευχές οὔτε κουβέντα
16. Ἐπίλογος

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολὴ γὰρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καγὼ ὁ τάλας, δεδοικὸς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

Ἐν ὄψει τῆς λεγομένης Μεγάλης Πανορθόδοξου Συνόδου τοῦ 2016

Ἑπόμνημα γιὰ τὴν ἀπόρριψη τοῦ συνοδικοῦ κειμένου «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον» *

Μέρος Δεύτερο

*Πρωτοπρεσβυτέρου π. Θεοδώρου Ζήση,
Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*

8. Σημαντικοὶ σταθμοὶ τοῦ ἀντιοικουμενιστικοῦ ἀγῶνος τῶν τελευταίων ἐτῶν

Ἄν θέλουμε νὰ παρουσιάσουμε ὅλες τὶς ἐναντίον τοῦ Οἰκουμενισμοῦ δηλώσεις ἱεραρχῶν, θεολόγων, σωματείων θὰ γεμίζαμε τόμους. **Καὶ** εἶναι στ' ἀλήθεια νὰ ἀπορεῖ κανεὶς πὼς μία ἐλάχιστη μειοψηφία Οἰκουμενιστῶν ἱεραρχῶν ὠθεῖ τὴν προσυνοδικὴ διαδικασία καὶ τὰ σχετικὰ κείμενα πρὸς τὴν ὑποστήριξη τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, γιὰ νὰ κάνει τὸ χατήρι τῶν ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας αἰρετικῶν παρασυναγωγῶν καὶ γνωστῶν ἀντιεκκλησιαστικῶν ἐταιρειῶν, καὶ δὲν νοιάζεται γιὰ τὸ ὅτι σκανδαλίζει πλῆθος δικῶν τῆς παιδιῶν, μὲ τὴν διαφαινόμενη βεβαιότητα ὅτι θὰ σχίσει καὶ θὰ διαιρέσει πάλι τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἔπραξε μὲ τὴν ἐσπευσμένη καὶ μονομερῆ ἡμερολογιακὴ μεταρρύθμιση, χωρὶς πανορθόδοξο ἀπόφαση, τὸ 1924. **Θὰ** μνημονεύσουμε μόνον κάποιους σπουδαίους σταθμοὺς τοῦ ἀντιοικουμενιστικοῦ ἀγῶνος

(*) Πηγή: http://aktines.blogspot.gr/2016/03/blog-post_88.html • Ἐπιμέλ., ὑπέριτλ., παράγρ., ἔντονα ἡμέτ.

καὶ κατόπιν, ἐπιλεκτικὰ πάλι καὶ ἐνδεικτικὰ, θὰ παρουσιάσουμε μερικὲς φρικώδεις ὄντως καὶ ἀντορθόδοξες ἀποφάσεις τοῦ λεγομένου Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ποὺ ὑπέγραψαν δυστυχῶς καὶ οἱ «Ὀρθόδοξοι» ἀντιπρόσωποι, τὶς ὁποῖες φρικώδεις καὶ παναιρετικὲς ἀποφάσεις θὰ καλύψει καὶ θὰ νομιμοποιήσει τώρα ἡ μέλλουσα νὰ συνέλθει Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος.

Πρῶτος σημαντικὸς σταθμὸς τοῦ ἀντιοικουμενικοῦ ἀγῶνος κατὰ τὴν προηγούμενη δεκαετία εἶναι τὸ πενθήμερο μεγάλο Διορθόδοξο Ἐπιστημονικὸ συνέδριο ποὺ ὀργάνωσαν στὴν Θεσσαλονίκη, ἀπὸ 20-24 Σεπτεμβρίου τοῦ 2004, στὴν μεγάλη Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. καὶ ἡ Ἑταιρεία Ὀρθοδόξων Σπουδῶν. **Τ**ὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦταν: «Οἰκουμενισμός: Γένεση - Προσδοκίες - Διαψεύσεις». **Οἱ** πενήντα (50) εἰσηγητὲς ἀπὸ πολλὰς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες καὶ ἀπὸ ὅλες τὶς βαθμίδες τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πανεπιστημιακῆς ἱεραρχίας ἐκάλυψαν τὸ θέμα σὲ τέσσερις θεματικὲς ἐνότητες: **α)** *Γένεση καὶ ἀνατομία τοῦ Οἰκουμενισμοῦ*, **β)** *Ἡ στάση τῶν Ὀρθοδόξων ἐναντι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ*, **γ)** *Οἱ Θεολογικοὶ Διάλογοι καὶ τὸ πρόβλημα τῆς Οὐνίας καὶ δ)* *Θεολογικά, ποιμαντικά καὶ λειτουργικά προβλήματα*. Ἐπρόκειτο πράγματι γιὰ μία μοναδικὴ καὶ ἐξονυχιστικὴ ἀνατομία τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ποὺ ἐσήμαινε συγχρόνως καὶ μία ἀντικειμενικὴ καὶ ἀμερόληπτη παρουσίαση τοῦ νεωτερικοῦ αὐτοῦ φαινομένου στὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ προκαλεῖ ἤδη διαιρέσεις καὶ σχίσματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιδεινωθοῦν, ἂν ἡ προσεχὴς Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος προχωρήσει στὴν ἐκκλησιολογικὴ του νομιμοποίηση. Ὀρθῶς παρατηρήθηκε ὅτι τὸ Συνέδριο προέβη σὲ ἀπομύθευση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. **Ο** γράφων εἶναι βέβαιος ὅτι πολλοὶ ἀρχιερεῖς δὲν εἶναι ἐπαρκῶς ἐνημερωμένοι γιὰ τὸν μεγάλο αὐτὸ κίνδυνο ποὺ διαβρώνει ἐκ τῶν ἔσω, ἰδιαίτερα τοὺς κληρικούς καὶ θεολόγους, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα τῶν πιστῶν, καὶ θὰ ἄλλαξε ἢ στάση τους, ἂν ἔστω ἀγρυπνώντας καὶ ξενυχτώντας διάβαζαν τὰ «Πρακτικά» αὐτοῦ τοῦ Συνεδρίου, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐκδοθῆ σὲ δύο ὀγκώδεις τόμους στὶς ἐκδόσεις «Θεοδρομία» τὸ 2008, καὶ ὑπάρχει ἀκόμη μικρὸς ἀριθμὸς ἀντιτύπων. **Θ**ὰ τὰ ἀποστείλουμε δωρεὰν σὲ ὅσους ἀρχιερεῖς μᾶς τὰ ζητήσουν. **Α**πὸ τὶς Προτάσεις τοῦ Συνεδρίου ποὺ περιλαμβάνονται στὰ ἐκτενῆ Πορίσματα στὸ τέλος τοῦ β' τόμου παραθέτουμε ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν δέκα (10), δείγματος χάριν, τὶς τρεῖς (3) πρῶτες:

1. Ἐπειδὴ εἶναι πανθομολογούμενο πλέον, μετὰ ἀπὸ ἑκατὸ ἔτη, τὸ ἀνώφελο καὶ ἐπιζήμιον τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, μὲ ὄρους διομολογιακῆς καὶ διαθρησκευτικῆς ἰσότητος καὶ ἰσοπεδώσεως, στὸ «Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν», στοὺς διαχριστιανικοὺς καὶ στοὺς διαθρησκευτικοὺς διαλόγους, προτείνεται νὰ προχωρήσουν καὶ οἱ λοιπὲς αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίαι σὲ ἀποχώρησιν ἀπὸ τοῦ «Παγκόσμιου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» καὶ σὲ διακοπὴ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῶν διαλόγων.

Γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν ἀπαιτεῖται πανορθόδοξον ἀπόφασι, ἀφοῦ καὶ ἡ συμμετοχὴ ἀποφασίσθηκε μεμονωμένως. Ὁ μόνος διάλογος ποὺ δικαιολογεῖται βάσει τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Πατερικῆς Παραδόσεως εἶναι ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα τῶν προσερχομένων αὐτοπροαιρέτως νὰ σωθοῦν ἑτεροδόξων καὶ ἑτεροθρήσκων: «Τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;» ἢ «Τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονομίῃσω;».

2. Νὰ ἀναθεωρήσουν οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, καὶ προπαντὸς ἡ προηγουμένη τῇ τιμῇ καὶ ταῖς πρωτοβουλίαις Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, τὶς σχέσεις τοὺς πρὸς τὸν Παπισμὸν, τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ἀπὸ τὸν Μέγα Φώτιον, μέσῳ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, Μάρκου Εὐγενικοῦ, Κολλυβάδων Ἁγίων, μέχρι καὶ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καὶ τοῦ Γέροντος Ἰουστίνου Πόποβιτς, θεωροῦν ὡς αἵρεσιν καὶ ὄχι ὡς «ἀδελφὴν ἔκκλησίαν».

3. Νὰ τηρηθοῦν οἱ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ποὺ ἀπαγορεύουν τὴν συμπροσευχὴν μὲ τοὺς ἑτεροδόξους γενικῶς, σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις, καὶ ὄχι μόνον τὴν εὐχαριστιακὴν συμπροσευχὴν, ὅπως προβάλλεται ἐσχάτως. Ἡ τήρησις τῶν κανόνων ἐπιβάλλεται κυρίως σὲ θέματα πίστεως καὶ ὄχι μόνον σὲ θέματα διοικήσεως καὶ δικαιοδοσιῶν»¹³.

Ὁ δεῦτερος μεγάλος σταθμὸς τοῦ ἀντιοικουμενιστικοῦ ἀγῶνος, ποὺ εἶχε καὶ καλύτερα ποιμαντικὰ ἀποτελέσματα, ἦταν ἡ σύνταξις καὶ κυκλοφορήσις τὸ 2009 ἀπὸ τὴν ἄτυπην «Σύναξιν Ὀρθόδοξων Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν» τῆς γνωστῆς, περίφημης καὶ ἱστορικῆς «Ὁμολογίας Πίστεως κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ». Στὸ ὁμολογιακόν, ἀγωνιστικόν, ὀρθοδοξώτατον καὶ πατερικώτατον αὐτὸ κείμενον μὲ ἀπλά λόγια, γιὰ νὰ γίνῃ κατανοητὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς πιστοὺς, παρουσιάζεται ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς τὴν ἐκκλησιολογικὴν καὶ γιὰ τὶς αἱρέσεις, παλαιὰς καὶ νέας, σὲ ἑννέα (9) σύντομες ἐνότητες: **1. Φυλάττουμε ἀμετακίνητα**

13. Οἰκουμενισμός. Γένεσις-Προσδοκίαι-Διαφεύξεις. Πρακτικὰ Διορθοδόξου Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου. Αἴθουσα Τελετῶν Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 20-24 Σεπτεμβρίου 2004, Ἐκδόσεις Θεοδορμία, Θεσσαλονίκη 2008, τόμ. 2ος, σελ. 1027-1028.

καὶ ἀπαραχάρακτα ὅσα οἱ Σύνοδοι καὶ οἱ Πατέρες ἐθέσπισαν. **2.** Διακηρύσσουμε ὅτι ὁ Παπισμὸς εἶναι μήτρα αἱρέσεων καὶ πλανῶν. **3.** Τὰ ἴδια ἰσχύουν, σὲ μεγαλύτερο βαθμὸν, γιὰ τὸν Προτεσταντισμὸν, ὁ ὁποῖος ὡς τέκνον τοῦ Παπισμοῦ κληρονόμησε πολλὰ αἱρέσεις, προσέθεσε δὲ πολὺ περισσότερες. **4.** Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἡ κοινωρία μας μὲ τοὺς αἱρετικούς εἶναι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἀποκήρυξη τῆς πλάνης καὶ ἡ μετάνοια, ὥστε νὰ ὑπάρχει ἀληθινὴ ἔνωση καὶ εἰρήνη· ἔνωση μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ ὄχι μὲ τὴν πλάνη καὶ τὴν αἵρεση. **5.** Ἐφ' ὅσον οἱ αἱρετικοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν στὴν πλάνη, ἀποφεύγουμε τὴν μετ' αὐτῶν κοινωρία, ἰδιαίτερα τὶς συμπροσευχές. **6.** Μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἡ Ἐκκλησία σταθερὰ καὶ ἀμετάβλητα εἶχε ἀπορριπτικὴ καὶ καταδικαστικὴ στάση ἐναντι ὅλων τῶν αἱρέσεων. **7.** Ὁ διαχριστιανικὸς συγκρητισμὸς τοῦ Οἰκουμενισμοῦ διευρύνθηκε τώρα καὶ σὲ διαθρησκειακὸ συγκρητισμὸν, ὁ ὁποῖος ἐξισώνει ὅλες τὶς θρησκείες μὲ τὴν μοναδική, θεόθεν ἀποκαλυφθεῖσα ἀπὸ τὸν Χριστὸν θεοσέβεια, θεογνωσία καὶ κατὰ Χριστὸν ζωὴ. **8.** Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι μόνον ἐν τῷ Χριστῷ καὶ ἐν μόνῃ τῇ ἀληθεῖ Ἐκκλησίᾳ, ποὺ εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὑπάρχει δυνατότης σωτηρίας. Οἱ θρησκείες τοῦ κόσμου καὶ οἱ αἱρέσεις ὀδηγοῦν στὴν ἀπώλεια. **9.** Ὑπάρχουν προσωπικὲς καὶ συλλογικὲς εὐθύνες τῶν Οἰκουμενιστῶν Ἱεραρχῶν καὶ Θεολόγων, ἀπέναντι στὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα καὶ στὸ ποιμνιὸν τοὺς.

Ἡ «Ὁμολογία» ἐκυκλοφορήθη σὲ χιλιάδες ἀντιτύπων· εἶχε σεισμικὴ καὶ τεράστια ἀπήχηση μετὰ τῶν πιστῶν¹⁴. Ὑπογράφηκε ἀπὸ ἕξι ἀρχιερεῖς, ἑκατοντάδες καθηγουμένων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πολλὰς χιλιάδες λαϊκῶν. Οἱ ὑπογραφεῖς ἔφθασαν τὶς σαράντα χιλιάδες (40.000). Ἐθορύβησε καὶ ἐτάραξε τοὺς Οἰκουμενιστάς, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος μὲ ἔγγραφο τοῦ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο ἐζήτησε ἡ προσεχὴς Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 2009 νὰ ἐπιβάλλει ποινὲς σὲ ὅσους κληρικούς καὶ μοναχοὺς τὴν ὑπέγραψαν, ἀλλὰ, ὅπως ἐλέχθη, βρῆκε τὶς πόρτες κλειστές. Ὁ ἴδιος δὲν τόλμησε νὰ τιμωρήσει τοὺς Ἄγιορείτες, γιὰ τὴν ἡσυχαστικὴν ἀπόστασιν αὐτῶν, ἀλλὰ ἐπέστρεψε τὸν ἀποστολικὸν ἀποστολὸν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Τὴν ὀργὴν αὐτὴν τοῦ πατριάρχου καὶ τὸ ἐπισφαλὲς τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ ἐσχολίασε ἡ «Σύναξις Ὁρθοδόξων Κληρικῶν καὶ

14. Ἐκυκλοφορήθη σὲ ξεχωριστὸ μικρὸ βιβλίον: Ὁμολογία Πίστεως κατὰ τὸν Οἰκουμενισμὸν, Θεσσαλονίκη 2004. Δημοσιεύεται καὶ στὴν Θεοδρομία 11 (2009) 176-202, μὲ πολλὰ ὀνόματα αὐτῶν ποὺ ὑπέγραψαν στὴν ἀρχή.

Μοναχῶν», με δύο ἐξαιρετικὰ κείμενα: **α)** *Ἡ ὄργη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὴ Μεγίστη Λαύρα Ἀγίου Ὁρους ἀποκαλύπτει πολλὰ καὶ β)* «Οὐκ ἐσμὲν τῶν Πατέρων σοφώτεροι». **Τὰ** κείμενα αὐτὰ συμπληρωθέντα ἀπὸ δύο ἀντιοικουμενιστικὰ κείμενα τοῦ μεγάλου λογοτέχνου καὶ ἀγιογράφου καὶ μεγάλου προμάχου καὶ ὑπερασπιστοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Φώτη Κόντογλου ἐξεδόθησαν καὶ ἐκυκλοφορήθησαν σὲ μεγάλο ἀριθμὸ ἀντιτύπων σὲ ὠραῖο ἐγχρωμο τεῦχος με φωτογραφίες ἀπὸ συμπροσευχές καὶ συναντήσεις τῶν Οἰκουμενιστῶν ἀπὸ τὴν «Σύναξη Ὁρθοδόξων Ρωμηῶν “Φώτης Κόντογλου”» (Τρίκαλα 2011) καὶ με πρόλογο τοῦ ἀγωνιστοῦ καὶ ὁμολογητοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἀναστασίου, Προηγουμένου Ἱ. Μ. Μεγάλου Μετεώρου¹⁵.

Τὸ πόσο ἐνόχλησε ἡ «Ὁμολογία Πίστεως» τοὺς Οἰκουμενιστὰς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν γεμάτη μῖσος, ἐμπάθεια, δηλητήριο καὶ κακία ἀναφορὰ πού ἔκανε ὁ Π. Καλαϊτζίδης, διευθυντῆς τῆς μεταπατερικῆς-αἰρετικῆς «Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν» τοῦ Βόλου, κλείνοντας τὸ Συνέδριο, πού διοργανώθηκε στὸ Παρίσι (18-20) Ὀκτωβρίου 2012 ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ὁρθόδοξης Θεολογίας τοῦ Ἀγίου Σεργίου καὶ τὸ Centre Oecuménique τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Leuven σὲ συνεργασία με τὸ Collège des Bernardins καὶ τὸ περιοδικὸ Contants. **Τὸ** θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦταν «Comprendre les enjeux du prochain Concile de l'Église orthodoxe». **Τὰ** Πρακτικὰ τοῦ Οἰκουμενιστικοῦ αὐτοῦ Συνεδρίου ἐκυκλοφορήθησαν μεταφρασμένα στὴν ἐλληνικὴ ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις «Ἐν πλῶ» τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2015, με τίτλο «Καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν... Ἡ μέλλουσα Πανορθόδοξη Σύνοδος. Ζητήματα-Διλήμματα-Προοπτικές». **Ἡ** ἔλλειψη θεολογικῶν ἐπιχειρημάτων ὡθεῖ τὸ ἐν λόγῳ προβεβλημένο στέλεχος τῶν Οἰκουμενιστῶν σὲ ὕβρεις καὶ ἀπαξιωτικὸς χαρακτηρισμοὺς καὶ δείχνει ἐμφανῶς πρὸς τὰ πού πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν οἱ ἀκραῖοι, οἱ φονταμενταλιστὲς καὶ οἱ φανατικοί. **Παραθέτουμε** ὅσα εἶπε σὲ ὑποσημείωση¹⁶. **Ζητεῖ** μάλι-

15. Δημοσιεύθηκαν καὶ στὴν *Θεοδρομία* 13 (2011) 592-640.

16. *Καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν... Ἡ μέλλουσα Πανορθόδοξη Σύνοδος. Ζητήματα-Διλήμματα-Προοπτικές*, ἐκδόσεις «Ἐν πλῶ», Ἀθήνα 2015, σελ. 487-489. Ἀναγνώριζε πάντως, ἔστω καὶ με τὸν δικό του τρόπο, ὅτι «καμία συνοδικὴ ἀπόφαση, ἀκόμα καὶ πανορθόδοξη, δὲν θα μπορέσει νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ στὴν πράξη, ἂν δὲν ἔχει ἐκ τῶν προτέρων ἐπιτύχει τὴν ἐγκριση αὐτῶν τῶν ὑπερ-ορθόδοξων κινήματων». Γράφει λοιπὸν με πολλὴ ἀγάπη: «Ὅσον ἀφορᾶ δὲ στὸ πρόβλημα τοῦ φονταμενταλισμοῦ, πρέπει νὰ γίνῃ κατανοητὸ ὅτι συνδέεται ἄμεσα με τὰ ζητήματα πού ἐξετάσαμε σ' αὐτὸ τὸ συνέδριο. Πράγματι, ὅσο πολλαπλασιάζον-

στα να ληφθοῦν καὶ μέτρα ἐναντίον μας. **Καὶ** ἡ καλὴ μας σύνοδος δὲν τοῦ χαλᾶ τὸ χατήρι. **Νὰ** τοὺς χαιρόμαστε!

Στὴν δεκαετία ποὺ διατρέχουμε ἀξίζει νὰ μνημονεύσουμε, ἀνάμεσα σὲ πολλὲς ἄλλες, μερικὲς ἀκόμη σημαντικὲς ἀντιοικουμε-

---

ταὶ χρόνο μὲ τὸν χρόνο οἱ προσυνοδικὲς συναντήσεις, ὅσο ἐμεῖς συναζόμεστε προσπαθώντας νὰ κατανοήσουμε καὶ νὰ συζητήσουμε τὰ διακυβεύματα τῆς μέλλουσας Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, τὸ ὀρθόδοξο φονταμενταλιστικὸ καὶ ἀντι-οικουμενικὸ στρατόπεδο ἐνισχύεται μέρα μὲ τὴ μέρα καὶ ἐντείνει τὸν ἀγῶνα του γιὰ νὰ «θέσει τέρμα», καθὼς λέει, «στὴν προδοσία τῆς ὀρθοδοξίας καὶ στὴν οἰκουμενιστικὴ τῆς παρεκτροπὴ» Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸ ἐπ’ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τῆς πρόσφατης «Ὁμολογίας πίστεως», ἐνὸς ἐλληνικοῦ μανιφέστου καὶ κινήματος ἀντι-οικουμενικοῦ ἐξτρεμισμού, ποὺ στοχεύει στὴν ἀκύρωση τοῦ διαλόγου τῆς ὀρθοδοξίας μὲ τὶς ἄλλες χριστιανικὲς παραδόσεις. Ἐκκινώντας ἀπὸ μιὰ μικρὴ ομάδα ζηλωτῶν, ἡ «Ὁμολογία πίστεως» ἀναπτύχθηκε στὴ συνέχεια σὲ τέτοιο βαθμὸ (καθὼς οἱ ἀρμόδιες ἐκκλησιαστικὲς ἀρχὲς δὲν ἀντέδρασαν), ὥστε νὰ ἀπαιτεῖ νὰ ἀσκεῖ ἓνα εἶδος veto σὲ κάθε ἀπόφαση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ποὺ σχετίζεται μὲ τὸν οἰκουμενικὸ διάλογο. Ἔστω κι ἂν λίγοι ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔχουν ὑπογράψει μέχρι σήμερα, αὐτὸ τὸ ἀντι-οικουμενικὸ κείμενο τείνει νὰ ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη ἀπήχηση στὰ μοναστικὰ περιβάλλοντα, ἰδιαίτερα τὰ ἀθωνικά, ὅπως καὶ σ’ αὐτὰ τῶν φονταμενταλιστῶν, ἐνῶ συνεχίζεται σ’ ὀλόκληρο τὸν κόσμο ἡ συλλογὴ ὑπογραφῶν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς «Ὁμολογίας πίστεως». Αὐτὸ στὸ ὅποιο μᾶς καλοῦν οἱ φονταμεταλιστικὲς ομάδες ποὺ δροῦν λίγο-πολὺ παντοῦ στὸν ὀρθόδοξο κόσμο σήμερα, δὲν εἶναι μόνο ἡ ἐχθρότητα ἀπέναντι σὲ κάθε προσέγγιση τῶν ἄλλων χριστιανῶν· εἶναι συνάμα καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀνυπακοή, ἡ διακοπὴ τῶν κανονικῶν μας δεσμῶν μὲ τοὺς οἰκείους ἐπισκόπους, καθὼς οἱ ἐπίσκοποι ἢ οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἀρχὲς βρίσκονται, σύμφωνα μὲ τοὺς φονταμενταλιστές, «μέσα στὴν αἵρεση καὶ τὴν ἀποστασία»!

Ἐπὶ τὶς παρούσες πριστάσεις εἶναι ξεκάθαρο, κατὰ τὴ γνώμη μας, ὅτι καμιά συνοδικὴ ἀπόφαση, ἀκόμα καὶ πανορθόδοξη, ὅποιο κι ἂν εἶναι τὸ θέμα τῆς (τὸ κοινὸ ἡμερολόγιο καὶ ὁ κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα, ἡ νηστεία, ἡ ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ λεγόμενη «διασπορά» κ.λπ.) δὲν θὰ μπορέσει νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ στὴν πράξη, ἂν δὲν ἔχει ἐκ τῶν προτέρων ἐπιτύχει τὴν ἔγκριση αὐτῶν τῶν ὑπερ-ὀρθόδοξων κινήματων καὶ τῶν συμμάχων τους ἐντὸς τῶν μοναστικῶν κύκλων, ὅσο, μὲ ἄλλα λόγια, τὰ κινήματα αὐτὰ θὰ συνεχίζουν νὰ ἐξασκοῦν ἓνα εἶδος πνευματικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπείας στοὺς ἀνα τὸν κόσμον ὀρθοδόξους, ἓνα εἶδος παγκόσμιας δικαιοδοσίας ὑπεράνω τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς κανονικῆς τους δικαιοδοσίας. Εἶναι καιρὸς πιά, γιὰ τοὺς ὑπεύθυνους ἐκκλησιαστικοὺς ἡγέτες καὶ γιὰ ὅλους ἐμᾶς, νὰ τελειώνουμε μ’ αὐτὴ τὴν καρικατούρα τῆς δῆθεν πιστότητας στὴν Παράδοση, μ’ αὐτοὺς τοὺς ὀρθοδόξους «ἀγιατολάχ», ποὺ θεωροῦν πῶς ἔχουν τὴν εὐθύνη τῆς ἀνα τὸν κόσμον ὀρθοδοξίας καὶ ποῦ, ἐνῶ καταγγέλουν τὸν Πάπα τῆς Ρώμης γιὰ τὴν ἀξίωση τοῦ παγκοσμίου πρωτείου καὶ τὴ διεκδίκηση παγκόσμιας δικαιοδοσίας, κάνουν μὲ τὴ σειρά τους ἀκριβῶς ὅ,τι κατηγοροῦν, ὄχι βέβαια ὡς ἄτομα, ἀλλὰ ὡς σύναξη τῶν πεφωτισμένων καὶ θεουμένων γερόντων καὶ πνευματικῶν πατέρων».

νιστικές ενέργειες.

Κατὰ τὸ 2014 Ἁγιορεῖτες Πατέρες πὸν ξεπερνοῦν τοὺς 150 καὶ ἀπὸ τὶς Ἱερὲς Μονὲς καὶ ἀπὸ τὶς Σκήτες καὶ ἀπὸ τὰ Κελλιά, ἐκυκλοφόρησαν καὶ ὑπέγραψαν μνημειώδη ἔκδοση, πεποικιλμένη μὲ σπάνιες φωτογραφίες ἀπὸ συμπροσευχὲς καὶ ἄλλες ἐκδηλώσεις Οἰκουμενιστῶν, μὲ τίτλο: «Ἅγιον Ὑoros. Διαχρονικὴ μαρτυρία στοὺς ἀγῶνες ὑπὲρ τῆς Πίστεως». Στὴν ἔκδοση αὐτῇ, πὸν εἶχε ἐπίσης μεγάλη διάδοση καὶ ἀπήχηση, παρουσιάζεται ἐντυπωσιακὸ καὶ ἐν πολλοῖς ἄγνωστο ὑλικὸ στὶς ἐξῆς ἐνότητες: **α) Οἱ Ἅγιοι Ὁσιομάρτυρες οἱ ὑπὸ Λατινοφρόνων μαρτυρήσαντες, **β)** Ἡ διαχρονικὴ ὁμολογιακὴ μαρτυρία τοῦ Ἁγίου Ὑoros καὶ ἡ σημερινὴ ἀπουσία καὶ σιωπὴ του, **γ)** Διμερῆς Διάλογος Ὁρθοδόξων Ρωμαιοκαθολικῶν, **δ)** Ὁ Διάλογος στὰ πλαίσια τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου «Ἐκκλησιῶν», **ε)** Συμπροσευχὲς μὲ ἑτεροδόξους καὶ ἑτεροθρήσκους, **στ)** Διαχρονικὴ καταδίκη τοῦ Παπισμοῦ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησίαν, **ζ)** Οἱ Ἁγιορεῖτες γιὰ τοὺς Ἀντιχαλκηδόνιους-Μονοφυσίτες, **η)** Ἀξιωματικὰ Ἁγιορειτικὰ κείμενα, **θ)** Κραυγὴ ἀγωνίας συγχρόνων Ἁγιορειτῶν Πατέρων, **ι)** Ὁμολογιακὴ στάση Ἁγιορείτου Γέροντος, **ια)** Ἐπίλογος, **ιβ)** Ἐκτακτὸ Παράρτημα. Ὁ πάπας Φραγκῖσκος στὸ Φανάρι¹⁷.**

Ὁπως προηγουμένως εἶπαμε, ἡ «Ὁμολογία Πίστεως κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» προκάλεσε ἐντυπωσιακὴ ἀφύπνιση. Σκεπτόμασταν δὲ ὅτι μετὰ παρέλευση τῶν ἐτῶν, ἀπὸ τὸ 2009 ἐχρειάζετο μία ἀνανέωση καὶ ἐνίσχυση ἐκεῖνου τοῦ κειμένου. **Ὡς** ἀπὸ Θεοῦ ἀπάντηση σ' αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς μᾶς ἦλθε ἓνα ἐξαιρετικὸ κείμενο «Νέας Ὁμολογίας κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» πὸν συνέταξε καὶ ἐκυκλοφόρησε τὸ 2015 ἡ Ρουμανικὴ Σκήτη τοῦ Τιμίου Προδρόμου στὸ Ἅγιον Ὑoros, ἡ ὁποία ἀνήκει στὴν Ἱερὰ Μονὴ Μεγίστης Λαύρας. **Τὸ** κείμενο αὐτό, ὑπογεγραμμένο ἀπὸ ὅλους τοὺς μοναχοὺς τῆς Σκήτης, πάνω ἀπὸ τριάντα, μετὰ τῶν προεστώτων καὶ πνευματικῶν της, ἐκυκλοφορήθη ρουμανιστὶ στὴν Ρουμανία καὶ προεκάλεσε εὐφροσύνη στοὺς Ὁρθοδόξους, ἀλλὰ καὶ ὀργὴ καὶ κατασχύνη στοὺς Οἰκουμενιστάς. **Τὸ** κείμενο, μεταφρασμένο στὰ ἑλληνικὰ ἀποδέχθηκε καὶ ἐπήνεσε ἡ «Σύναξις Ὁρθοδόξων Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν», τὸ ὑπέγραψε ὡς ἰδικόν της διὰ τῶν ἐκπροσώπων της καὶ τὸ ἐδημοσίευσε στὸν ἐντυπο καὶ ἠλεκτρονικὸ τύπο γιὰ νὰ τὸ ὑπογράψουν ὅσοι ἐπιθυμοῦν¹⁸.

17. Ἐκδοση Ἁγιορειτῶν Πατέρων, Ἅγιον Ὑoros 2014.

18. Βλ. τὸ κείμενο τῆς «Νέας Ὁμολογίας Πίστεως κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» εἰς *Θεοδρομία* 17 (2015) 73-83.

Ὡς τελευταία, ἀλλὰ πολὺ σημαντικὴ ἐνέργεια κατὰ τοῦ Οἰκου-
μενισμοῦ πρέπει νὰ μνημονεύσουμε κείμενο πὸ ἐτοίμασε ἡ
«Σύναξη Ὁρθοδόξων Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν» μὲ τίτλο «Ἡ Νέα
Ἐκκλησιολογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου». Τὸ
κείμενο αὐτὸ εἶναι σημαντικό, διότι ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ πατριάρ-
χης Βαρθολομαῖος μὲ βάση κείμενα καὶ δηλώσεις του, ἔχει ἀπορ-
ρίψει τὴν παραδοσιακὴ πατερικὴ ἐκκλησιολογία, σύμφωνα μὲ τὴν
ὁποία ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἡ μόνη Μία, Ἁγία, Καθολικὴ
καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, καὶ ἔχει ἀσπασθῆ τὴν *διευρυνμένη*
ἐκκλησιολογία, πὸν περιλαμβάνει καὶ τοὺς αἰρετικούς, ὡς καὶ τὴν
βαπτισματικὴ θεολογία τοῦ μητροπολίτου Περγᾶμου, βάσει τῆς
ὁποίας ὅσοι εἶναι βαπτισμένοι, ἀκόμη καὶ οἱ αἰρετικοί, ἀνήκουν
στὴν Ἐκκλησία. Δυστυχῶς αὐτὴν τὴν νέα αἰρετικὴ ἐκκλησιολογία
προσπαθοῦν νὰ περάσουν καὶ νὰ τῆς δώσουν πανορθόδοξο κύρος
ὁ πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν νεωτερίζοντες
Οἰκουμενισταὶ στὴν προσεχῆ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο. Τὸ κεί-
μενο ὑπογράφηκε ἀπὸ ὀκτὼ ἀρχιερεῖς, ἀπὸ ἑκατοντάδες κλη-
ρικούς καὶ μοναχοὺς καὶ χιλιάδες λαϊκοὺς. Δημοσιεύθηκε στὸν
ἔντυπο καὶ ἠλεκτρονικὸ τύπο, κυκλοφορήθηκε δὲ καὶ σὲ ιδιαίτε-
ρο τεῦχος σὲ χιλιάδες ἀντιτύπων ἀπὸ τὴν «Σύναξη Ὁρθοδόξων
Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν» μαζί μὲ ἄλλα ἐπίκαιρα ὁμολογιακὰ
κείμενα, ὅπως τὴν συνέντευξη τοῦ Ἁγιορείτου Γέροντος Γαβριὴλ
μὲ θέμα «Πάπας καὶ Οἰκουμενισμός», τὴν γνώμη τοῦ Γέροντος
Ἱερομονάχου Εὐθυμίου τῆς Ἱερᾶς Καλύβης Ἀναστάσεως τοῦ
Χριστοῦ Καψάλας γιὰ τὸν Οἰκουμενισμό, παρουσίαση τῆς
ἐκδόσεως τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων «Ἁγιον Ὅρος. Διαχρονικὴ
μαρτυρία στοὺς ἀγῶνες ὑπὲρ τῆς πίστεως» κ.ἄ.¹⁹.

9. Προσθαφαιρέσεις καὶ ἀλλαγές στὸ συνοδικὸ κείμενο προσβάλλουν τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας ταυτότητα

Μετὰ τὴν ἐνδεικτικὴ καὶ δειγματοληπτικὴ παρουσίαση τῆς
ἀπόρριψης τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τὸν ὁποῖο, παρὰ ταῦτα ἐκβιαστι-
κά, μὲ τὸ ζόρι, πάει νὰ ἀναγνωρίσει ἡ δῆθεν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ
Πανορθόδοξη Σύνοδος, καὶ μάλιστα ἀποκρύπτοντας καὶ καταρ-
γώντας τὸν τίτλο «Οἰκουμενικὴ Κίνηση», ὥστε νὰ μὴ πάρουν
εἶδηση οὔτε οἱ ιεράρχες οὔτε οἱ πιστοί, ἄς παρακολουθήσουμε

---

¹⁹ Β'. Ἡ Νέα Ἐκκλησιολογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου
καὶ Ἐπίκαιρα Ὁμολογιακὰ Κείμενα, Ἐκδόσεις «Σύναξη Ὁρθοδόξων Κληρικῶν
καὶ Μοναχῶν», Ἰανουάριος 2015. Βλ. καὶ *Θεοδρομία* 16 (2014) 557-570.

καὶ τὶς ἄλλες σημαντικὲς ἀπώλειες μὲ τὶς προσθαφαιρέσεις καὶ νοθεύσεις ποῦ ἔκανε ἡ Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἀποδέχθηκε ἡ Ἐ' Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξη Διάσκεψη.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ ξεχωριστοῦ κειμένου «*Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις*», ποῦ τώρα συγχωνεύθηκε μὲ τὸ ἄλλο, στὴν πρώτη κιόλας παράγραφο ὑπῆρχε ἡ πανηγυρικὴ διακήρυξη ὅτι «*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἐν τῇ βαθείᾳ πεποιθήσει καὶ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοσυνειδησίᾳ ὅτι ἀποτελεῖ τὸν φορέα καὶ δίδει τὴν μαρτυρίαν τῆς πίστεως καὶ τῆς παραδόσεως τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἀκραδάντως πιστεύει ὅτι κατέχει κεντρικὴν θέσιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς προωθήσεως τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν ἐντὸς τοῦ συγχρόνου κόσμου*».

Στὰ δύο σχετικὰ μὲ τὸν Οἰκουμενισμὸ κείμενα ἐκφραζόταν *δύο φορὲς* ἡ αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι δηλαδὴ αὐτὴ εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία· στὸ κείμενο «*Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον*» μὲ τὴν φράση «*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὡς οὕσα ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ, καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία*» καὶ στὸ ἄλλο γιὰ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησις ποῦ παραθέσαμε μὲ τὴν φράση «*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν τῇ βαθείᾳ πεποιθήσει καὶ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοσυνειδησίᾳ ὅτι ἀποτελεῖ τὸν φορέα καὶ δίδει τὴν μαρτυρίαν τῆς πίστεως καὶ τῆς παραδόσεως τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας*».

Ἄν ἦταν καλύτερο, ἐμφαντικώτερο, ἀποτελεσματικώτερο τὸ ὅτι *δύο φορὲς* σὲ δύο σχετικὰ μὲ τὸν Οἰκουμενισμὸ κείμενα, τονίζαμε τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας αὐτοσυνειδησία; **Γ**ιατί ἐνοχλήθηκαν οἱ νέοι οἰκουμενίζοντες συντάκτες, «διορθωτὲς» καὶ «βελτιωτὲς» καὶ ἔκοψαν τὴ μίαν, κολοβώνοντας καὶ κακοποιώντας τὰ προηγούμενα κείμενα;

Πρέπει ἐδῶ νὰ ποῦμε ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Οἰκουμενικῆς Κίνησης, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἰδρυση τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» (1948) οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι συμμετέχοντας σὲ Συνέδρια καὶ Συνελεύσεις κατέθεσαν σαφέστατες κοινὲς Δηλώσεις, ἱστορικὰ ὄντως κείμενα, ὅπου ἐξέφραζαν τὴν αὐτοσυνειδησίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀὐτὸ ἔγινε στὴν Λωζάνη (1927), στὸ Ἐδιμβούργο (1937), στὴ Λοῦνδ (1952), στὸ Ἐβανστον (1954), καὶ στὸ Νέο Δελχί (1961). **Εἰ**δικῶς δὲ γιὰ τὸ θέμα τοῦ Πάσχα στὴ Ναϊρόμπι (1975).

Δὲν ἐδίσταζαν νὰ ἐπικρίνουν τὴν «περικριτικὴν» γλῶσσα τῶν κειμένων, ἡ ὁποία ἐπέτρεπε «νὰ ὑποκρύπτονται ὑπὸ τὰς αὐτὰς λέξεις δύο νοήματα καὶ δύο διάφοροι ἀντιλήψεις καὶ ἐξηγήσεις τῶν κοινῆ παραδεκτῶν γενομένων προτάσεων, οὐδὲ δύναται ποτὲ Ὁρθόδοξος νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἔνωσις στηριζομένη ἐπὶ διαφορομένων προτάσεων εἶναι παραμόνιμος»²⁰.

Τὸ σημαντικότερο ὅμως εἶναι ὅτι ἀπορρίπτουν τὴν διευρυμένη ἐκκλησιολογία τῶν Προτεσταντῶν, εὐθαρσῶς μὲ ιδιαίτερες «Δηλώσεις» διετύπωναν τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐνδεικτικὰ παραθέτουμε μικρὰ ἀποσπάσματα:

• Στὴν Λωζάνη (1927): «Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν ἔνωσιν περιοριζομένην εἰς ἐλάχιστα κοινὰ σημεῖα, διότι κατὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὅπου ἐλλείπει ἡ ὀλοκληρία τῆς πίστεως, ἐκεῖ οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ κοινωμία ἐν τοῖς μυστηρίοις. Οὐδὲ δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἢ ἐν ἄλλοις περιστάσεσιν ἰσχύουσα ἀρχὴ τῆς οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν πολλακίς ἐπέδειξεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πρὸς τοὺς ἐπιστρέφοντας εἰς αὐτήν»²¹.

• Στὸ Ἐδιμβούργο (1937): «Θέλομεν νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι ἡμεῖς ἐμμένομεν εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ μυστηριακὴ κοινωμία (Intercommunio) πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ὡς τὸ ἐπιστέγασμα γνησίας καὶ πραγματικῆς ἐνώσεως, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχη αὕτη ἐπιτευχθῆ διὰ θεμελιώδους συμφωνίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Μυστηριακὴ ἐπικοινωνία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λογισθῇ ὡς μέσον πρὸς ἔνωσιν Ἐκκλησιῶν»²².

• Στὴ Λοὺνδ (1952): «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία γνωρίζει καὶ διακηρύττει... ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ὄλη καὶ μόνη Ἐκκλησία, τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἐντολοδόχος τῶν Ἀποστόλων... Ἦλθομεν ἐδῶ ὄχι νὰ ἐπικρίνωμεν ἄλλας Ἐκκλησίας, ἀλλὰ διὰ νὰ τὰς βοηθήσωμεν νὰ ἴδουν τὴν ἀλήθειαν, νὰ διαφωτίσωμεν τὴν σκέψιν των μὲ ἀδελφικὸν τρόπον, πληροφοροῦντες αὐτὰς περὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἣτις εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀναλλοίωτος ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς»²³.

• Εἰς Ἐβανστον (1954): «Ἐν συμπεράσματι ὀφείλομεν νὰ διαδη-

---

20. Δήλωση Ὁρθοδόξων στὴ Λωζάνη, 1927, βλ. Β. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, Ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Ἀνάλεκτα Βλατάδων 47, Θεσσαλονίκη 1984, σελ. 348.

21. Αὐτόθι, σελ. 349.

22. Αὐτόθι, σελ. 352.

23. Αὐτόθι, σελ. 356.

λώσωμεν τὴν βαθεῖαν ἡμῶν πεποιθήσιν ὅτι μόνον ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διεφύλαξε πλήρη καὶ ἄθικτον “τὴν ἅπαξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἀγίοις πίσιν”. Ὅχι ἔνεκεν τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν ἀξιομισθίας, ἀλλὰ διότι εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς ὅταν διατηρῇ “τὸν θησαυρὸν Αὐτοῦ ἐν ὄστρακίνοις σκεύεσιν” ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ» (Β' Κορ. δ' 7)²⁴.

• **Εἰς Νέον Δελχὶ** (1961): «Διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους τὸ βασικὸν Οἰκουμενικὸν πρόβλημα εἶναι τὸ τοῦ σχίσματος. Οἱ Ὁρθόδοξοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθοῦν τὴν ιδέαν “τῆς ἰσότητος τῶν ὁμολογιῶν” καὶ δὲν δύνανται νὰ ὁραματισθοῦν Χριστιανικὴν ἐπανένωσιν ὡς ἀπλὴν πανομολογιακὴν διευθέτησιν. ... Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶναι μία τῶν ὁμολογιῶν, μία μεταξὺ τῶν πολλῶν. Διότι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἀκριβῶς ἡ Ἐκκλησία»²⁵.

Συγκινεῖται κανεῖς, ὅταν διαβάξει τὶς σαφέστατες αὐτές «Δηλώσεις» καὶ καυχᾶται γιὰ τοὺς τότε ἐκπροσώπους μας στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση. Ἀυπᾶται δὲ καὶ ντρέπεται, γιὰτὶ μετὰ τὸ Νέο Δελχὶ (1961) ὄχι μόνον ἔπαυσαν οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ καταθέτουν κοινὲς «Δηλώσεις», ἀλλὰ σὲ Γενικὲς Συνελεύσεις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ὅπως στὸ Πόρτο Ἀλέγκρε τῆς Βραζιλίας (2006) καὶ στὸ Πουσάν τῆς Νοτίου Κορέας (2013) ὑπέγραψαν μαζὶ μὲ τοὺς Προτεστάντες ἀπαράδεκτα κείμενα, στὰ ὁποῖα προσβάλλουν καὶ ἀπορρίπτουν τὴν Ὁρθόδοξὴ Ἐκκλησιολογία.

Γνωρίζοντας, λοιπὸν αὐτὴν τὴν φρικτὴ προδοσίαν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ποὺ συντελέσθηκε τὶς τελευταῖες δεκαετίες στὸ λεγόμενον «Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν», τὰ ἴδια πρόσωπα κατευθύνουν τὴν σύνταξιν καὶ ἀποδοχὴν τῶν κειμένων τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, γι' αὐτὸ φροντίζουν ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰ μὲ διαφοροῦμενη καὶ ἀσαφῆ γλῶσσαν, ποὺ διδάχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μὲ ἀφαίρεση κειμένων καὶ προσθήκην ἄλλων νὰ συσκοτίσουν καὶ νὰ μειώσουν τὴν ἔκφραση τῆς αὐτοσυνειδησίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀθωωθοῦν ἀπὸ Πανορθόδοξον Σύνοδον γιὰ τὰ προδοτικὰ κείμενα ποὺ ὑπέγραψαν. Ἄν ἤθελαν στὰ κείμενα τῆς Συνόδου νὰ ὑπάρχει δύο φορὲς αὐτὴ ἡ αὐτοσυνειδησία, γι' αὐτὸ τὴν περιέκοψαν.

Ἐπειδὴ μάλιστα αὐτὴ ἡ δευτέρη φορὰ στὸ κείμενον γιὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν ἐνοχλοῦσε τοὺς Προτεστάντες τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν», ἀλλὰ ἐνοχοποιοῦσε καὶ τοὺς ἴδιους ποὺ ὑπέγραψαν καὶ δέχθησαν κείμενα μὲ νέα ἐκκλησιολογία.

24. Δήλωση Ὁρθοδόξων στὴ Λωζάνη, 1927, βλ. Β. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 363.

25. Δήλωση Ὁρθοδόξων στὴ Λωζάνη, 1927, βλ. Β. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 364.

Περὶ τοῦ ὅτι δὲ αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξη αὐτοσυνειδησία ἐνοχλοῦσε τοὺς Προτεστάντες καὶ τοὺς ἐξ ἡμῶν προθύμους Οἰκουμενιστὰς προκύπτει ἀπὸ τὴν τότε εἰλικρινῆ ἐκτίμηση τοῦ π. Γεωργίου Τσέτση, προβεβλημένου στελέχους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τώρα δὲ καὶ μέλους τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπίας, στὴν προσυνοδικὴ διαδικασία, ὁ ὁποῖος ἀναφερόμενος στὸ κείμενο «Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις» πὺ τοῦ ἀλλαξαν τὰ φῶτα καὶ ἀφῆρσαν καὶ τὸ πρῶτο του ἄρθρο, γράφει ὅτι τὸ κείμενο αὐτὸ ὑπογράμμιζε μιὰ ἀλήθεια, ἡ ὁποία μέχρι τὸ τέλος τῆς δεκαετίας τοῦ πενήντα, μέχρι δηλαδὴ τὸ Νέο Δελχὶ (1961) βρισκόταν πάντοτε στὸ ἐπίκεντρο τοῦ οἰκουμενικοῦ διαλόγου, γιὰ τὴν ὁποία ὁμως ἀπὸ τότε δὲν ἔγινε σαφῆς μνεία.

Καὶ ἐπεξηγώντας ποῖα εἶναι αὐτὴ ἡ ἀλήθεια πὺ ἐγκαταλείφθηκε γράφει ἐπὶ λέξει:

«Πρόκειται γιὰ τὴν βαθειὰ πεποίθηση τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ὅτι εἶναι φορεὺς καὶ μάρτυς τῆς πίστεως καὶ τῆς παραδόσεως τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ κείμενο τοῦτο τονίζει ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, πιστὴ στὴν ἐκκλησιολογία της, στὴν ταυτότητα τῆς ἐσωτερικῆς δομῆς της καὶ στὴν ἐκκλησιαστικὴ της συνείδηση, ἀπορρίπτει τὴν ἰδέα τῆς «ἰσότητος τῶν Ὁμολογιῶν» καὶ δὲν μπορεῖ νὰ διανοηθεῖ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας σὰν ἕνα εἶδος διομολογιακῆς προσαρμογῆς. Ἔτσι ἡ ἐνότης πὺ ἀναζητεῖται μέσα στὸ Συμβούλιο δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι προῖον θεολογικῶν συμφωνιῶν μόνο, γιὰτὶ ὁ Θεός «καλεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐν τῷ Μυστηρίῳ καὶ τῇ Παραδόσει τῆς πίστεως βιουμένην ἐνότητα ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ». Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ὑπενθύμιση αὐτὴ θὰ ἀπογοητεύσει πολλοὺς οἰκουμενικοὺς ἐταίρους καὶ θὰ ἐμπλέξει τὸν θεολογικὸν διάλογο. Μ' ὅλα ταῦτα, πρόκειται γιὰ μιὰ πραγματικότητα μὲ τὴν ὁποία πρέπει κανεὶς νὰ προσαρμοστεῖ, γιὰ νὰ ἀποφευχθοῦν οἱ παγίδες ἐνὸς φτηνοῦ οἰκουμενισμοῦ»²⁶.

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν πραγματικότητα τῆς βαθιᾶς καὶ ἀδιαπραγμάτευτης συνείδησης γιὰ τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας ταυτότητα ἀγνοοῦν καὶ οἱ τὰ πρῶτα φέροντες τῆς Συνόδου, δὲν προσαρμόζονται καὶ πέφτουν στὶς παγίδες ἐνὸς φτηνοῦ Οἰκουμενισμοῦ, χάριν τοῦ ὁποίου κατέστρεψαν καὶ ἐνόθευσαν αὐτὸ τὸ κείμενο στὸ ὁποῖο ἀναφέρεται ὁ π. Γεώργιος, ἐντασσόμενος ὁμως καὶ αὐτὸς τώρα ἀδιαμαρτύρητα στοὺς φτηνοὺς Οἰκουμενιστὰς.

---

26. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΕΤΣΗ, Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου Οἰκουμενικὰ Ἀνάλεκτα. Συμβολὴ στὴν ἱστορία τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, Ἐκδόσεις «Τέρτιος», Κατερίνη 1987, σελ. 162.

10. Τὸ παναιρετικὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν»

ἀποτιμᾶται θετικὰ

Πρὶν παρουσιάσουμε ἐνδεικτικὰ ὅσα φρικώδη καὶ προδοτικὰ κείμενα ὑπεγράφησαν στὶς δύο τελευταῖες Γενικὲς Συνελεύσεις τοῦ λεγομένου «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν», στὸ Πόρτο Ἀλέγκρε (2006) καὶ στὸ Πουσάν (2013), πρέπει νὰ δοῦμε πῶς ἐκτιμᾶ τὸ προσυνοδικὸ κείμενο γενικὰ τὸ ἐν λόγῳ Συμβούλιο καὶ τὴν συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων εἰς αὐτό.

Παραλαμβάνει ὅσα θετικὰ ἔλεγε τὸ προηγούμενο κείμενο, τὸ ὁποῖο καὶ τότε (1986) δὲν θέλησε νὰ ἐκφράσει μὲ ἀκρίβεια καὶ σαφήνεια ἀπόλυτη τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας αὐτοσυνειδησία, ὅπως τὴν ἐξέφραζαν οἱ μέχρι τοῦ Ν. Δελχί (1961) «Δηλώσεις» τῶν Ὁρθοδόξων. Ἄντι ὅμως τώρα μετὰ τὴν γενικευμένη ἀντίδραση ἐναντίον τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τὶς ἀποχωρήσεις τῶν Ἐκκλησιῶν, τοὺς ἐνδοιασμοὺς καὶ τὶς ἐπιφυλάξεις, νὰ εἶναι πιὸ συγκρατημένοι οἱ συντάκτες καὶ νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν αὐτὴν τὴν πραγματικότητα, αὐτοὶ περιφρονοῦν αὐτὴν τὴν ὑγιὴ ἐκκλησιολογικὴ αὐτοσυνειδησία, προβάλλουν καὶ ἐπαινοῦν τὴν δράση καὶ τὶς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου, ἀκόμη καὶ ἀπαράδεκτα κείμενα ποὺ ἐτοίμασε ἡ Ἐπιτροπὴ «Πίστις καὶ Τάξις», ὅπως τὸ περίφημο ΒΕΜ τῆς Λίμας τοῦ 1982, (Βάπτισμα-Εὐχαριστία-Ἱερωσύνη), ποὺ ὑπέστη σφοδρότατη κριτικὴ ἀπὸ πλευρᾶς Ὁρθοδόξων.

Ἔτσι στὴν **παράγραφο 16** τοῦ νέου ἐνοποιημένου κειμένου, ἀφοῦ προστίθενται τὰ ὀνόματα καὶ ἄλλων διαχριστιανικῶν ὀργανισμῶν καὶ περιφερειακῶν ὀργάνων, ὅπως ἡ Διάσκεψη τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Κ.Ε.Κ.) καὶ τὸ Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς (Σ.Ε.Μ.Α.), ποὺ δὲν ἐμνημοεύοντο στὸ προηγούμενο κείμενο, γίνεται θετικὴ ἀξιολόγηση ὄλων μὲ τὴ φράση «*Ταῦτα μετὰ τοῦ ΠΣΕ πληροῦν σημαντικὴν ἀποστολὴν διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἐνότητος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου*», ἐνῶ ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς οὔτε στὴν ἐνότητα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου βοηθοῦν, ὅπως ἔδειξε ἡ ἀποτυχία τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων καὶ ἡ περιφρόνηση βασικῶν δογμάτων καὶ διδασκαλιῶν τῆς Ἐκκλησίας (Ἱερωσύνη γυναικῶν, γάμος ὁμοφυλοφίλων καὶ πλεῖστα ἄλλα) συγχρόνως δὲ διασποῦν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι ὀρθῶς ἀντιδροῦν στὴν διαβρωτικὴ καὶ ἀντορθόδοξη δράση τοῦ Συμβουλίου.

Ἔτσι π.χ. στὴν ἴδια παράγραφο, ἐπειδὴ συνειρμικὰ ἔρχεται στὴ σκέψη ἡ ἐξ αἰτίας τοῦ Οἰκουμενισμοῦ διαίρεση τῶν Ὁρθοδόξων, γίνεται ἀναφορὰ στὴν ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν Γεωργίας καὶ Βουλγαρίας. **Παρατρέχουν** ἀφι-

λάδελφα, χωρίς να σχολιάζουν αυτήν την αποχώρηση με την άστεία δικαιολογία ότι «έχουν ιδίαν γνώμην περί τοῦ ἔργου τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν», ἐνῶ τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ἔχουν ἀρνητικὴ γνώμη, ἢ ὁποῖα χαρακτηρίζει καὶ πλῆθος πιστῶν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν.

Καὶ ἐπειδὴ ἔχουν ἀποφασίσει εἰς τὰ τῆς διαδικασίας τῆς Συνόδου, ὅτι οἱ ἀποφάσεις θὰ λαμβάνονται ὁμοφώνως, δὲν ἀντιλαμβάνονται οἱ ἐξυπνοὶ νόες τοῦ κειμένου ὅτι ἢ μὴ σύμφωνη γνώμη ὄχι μιᾶς, πού καὶ αὐτὸ θὰ ἀρκοῦσε, ἀλλὰ δύο Ἐκκλησιῶν, καὶ μακάρι νὰ ὑπάρξουν καὶ ἄλλες, ἀχρηστεύει, καὶ ἀκυρώνει ὅσα λέγουν στὸ κείμενο ὑπὲρ τοῦ περιέργου ἐκκλησιολογικὰ Συμβουλίου καὶ τῆς ἀνάγκης συμμετοχῆς εἰς αὐτό.

Αποτελεῖ αὐτονόητη καὶ ἀναμενόμενη συνέπεια γιὰ τὶς δύο αὐτὲς Ἐκκλησίες, πού θὰ διασώσουν τὴν ἐκκλησιολογικὴ αὐτοσυνειδησία τῶν Ὁρθοδόξων καὶ θὰ ἐφελκύσουν εὐγνώμονες εὐχαριστίες, ἂν δὲν δεχθοῦν καὶ ἀπορρίψουν τὸ προσυνοδικὸ αὐτὸ κείμενο, ὅπως ἤδη φαίνεται νὰ ἔχει ἀποφασίσει, σύμφωνα μὲ τὶς εἰδήσεις, ἢ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας.

Θυμοῦνται στὴν **παράγραφο 18** καὶ μνημονεύουν ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πιστὴ εἰς τὴν ἐκκλησιολογία αὐτῆς εἰς τὴν ταυτότητα τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς δομῆς καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, συμμετέχουσα ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ Π.Σ.Ε. οὐδόλως ἀποδέχεται τὴν ἰδέαν τῆς “ἰσότητος τῶν ὁμολογιῶν” καὶ οὐδόλως δύναται νὰ δεχθῆ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ὡς τινα διομολογιακὴν προσαρμογὴν».

Εἶναι εὐχάριστο καὶ θετικὸ τὸ ὅτι ἀντιγράφουν ἐδῶ μία θέση ἀπὸ τὴν Δήλωση τῶν Ὁρθοδόξων στὸ Νέο Δελχί (1961). **Θ**ὰ ἦταν ὅμως περισσότερο εὐχάριστο καὶ συνεπές, ἂν ἐτόνιζαν καὶ αὐτὸ πού ἐπισημαίνουν ὅλες οἱ Δηλώσεις μέχρι τὸ Νέο Δελχί, ὅτι ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἡ ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν εἶναι νὰ ἐπιστρέψουν οἱ ἐτερόδοξοι εἰς τὴν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς ἐκεῖ παρουσίας τῶν Ὁρθοδόξων, νὰ βοηθήσουν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστροφήν.

Διαφορετικὰ τὸ γεγονὸς τῆς συμμετοχῆς μας σὲ ἓνα Συμβούλιο αἰρετικῶν προσβάλλει τὴν ἐκκλησιολογικὴ μας ταυτότητα, ἐξευτελίζει τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία «αὐτὸ τὸ πανάχραντον Θεανθρώπινον σῶμα καὶ ὀργανισμὸν τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ»²⁷, ὅπως ἐκτιμᾷ ὁ Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

27. Βλ. ὑποσημ. 10.

Δὲν εἶναι λοιπὸν καθόλου «πιστὴ ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν ἐκκλησιολογίαν αὐτῆς οὔτε εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων». **Θ**ὰ διενοεῖτο ποτὲ κανεὶς στὴν ἀρχαία ἐκκλησίαν νὰ συμμετέχει σὲ Παγκόσμιο Συμβούλιο αἰρετικῶν, Ἀρειανῶν, Πνευματομάχων, Μονοφυσιτῶν, Εἰκονομάχων καὶ νὰ ὀνομάζει ὅλες αὐτὲς τὶς αἱρέσεις ἐκκλησίες; **Α**ὐτὴ εἶναι ἡ πιστότητα στὴν ἐκκλησιολογία καὶ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας; **Υ**πῆρξε ποτὲ τέτοιος τερατώδης ὀργανισμός, ποὺ νὰ συνενώνει τὶς πρὸ φρικτὲς αἱρέσεις σὲ ἓνα σῶμα μὲ τὴν Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία;

Καὶ ἐπειδὴ μνημονεύουν καὶ τὶς ἑπτὰ Ἁγίες Οἰκουμενικὲς Συνόδους, δὲν γνωρίζουν οἱ προσυνοδικοὶ Πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὅτι στὴν συνείδηση τῶν Ὁρθοδόξων ὑπάρχουν ἐννέα (9) Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, προστιθεμένων στίς ἑπτὰ καὶ τῶν δύο μεταγενεστέρων μεγάλων Συνόδων τῆς ἐπὶ Μ. Φωτίου τὸ 879 μ.Χ. καὶ τῆς ἐπὶ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ τὸ 1451;

Ἐγινε τόσος θόρυβος πανορθόδοξως γιὰ τὴν ἀναγνώριση τῶν δύο Συνόδων ὡς οἰκουμενικῶν, ἢ Ἱερὰ Μητρόπολη Πειραιῶς τὶς ἐνέταξε ὡς οἰκουμενικὲς στὸ ἑορτολόγιο τῆς Ἐκκλησίας, ἐγράφησαν σχετικὲς ἀκολουθίες καὶ ἀγιογραφήθηκαν εἰκόνες, ἐτοιμάσθηκαν ἐξαιρετικὲς εἰσηγήσεις ἀπὸ λογίους ἱεράρχας μὲ ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ ἀναγνωσθοῦν στὴν σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, καὶ τὸ σημαντικώτερο: ἢ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μεταξὺ τῶν προτάσεων τῆς γιὰ τὰ συνοδικὰ κείμενα, ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη διὰ τοῦ Πατριάρχου Σερβίας κ. Εἰρηναίου ζητεῖ νὰ ἀναγνωρίσει ἢ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδος ὡς Οἰκουμενικὲς τὶς προαναφερθεῖσες Συνόδους.

Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐκκωφαντικὴ σιωπὴ καὶ παραθεώρηση τῆς προτάσεως μιᾶς τοπικῆς συνόδου, ἀλλὰ καὶ τὶς διαχρονικῆς συνειδήσεως τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας; **Ἡ** ἀπάντηση εἶναι γνωστὴ καὶ ἔχει ἐπισημανθῆ ἀπὸ πολλοὺς· γιὰ νὰ μὴ δυσανεστηθοῦν οἱ Παπικοί, ἢ «ἀδελφὴ Ἐκκλησία» τῆς Ρώμης, αἱρέσεις τῆς ὁποίας κατεδίκασαν οἱ δύο τελευταῖες Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, ἢ ὀγδόη (879) καὶ ἡ ἐνάτη (1351).

Στὴν **παράγραφο 19** ἐπαινετικὰ καὶ πάλι ἀναφέρεται τὸ κείμενο στὴ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» καὶ κάνουν τὸ λάθος οἱ συντάκτες νὰ μνημονεύσουν θετικὰ τὴν Δήλωση τοῦ Toronto (1950).

Γράφουν: «Ἐχουν (οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίες) βαθεῖαν τὴν πεποίθησιν ὅτι αἱ ἐκκλησιολογικαὶ προϋποθέσεις τῆς Δηλώσεως τοῦ Τορόντο (1950), τιτοφορομένης “Ἡ Ἐκκλησία, αἱ Ἐκκλησίαι καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν” εἶναι κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὴν Ὀρθόδοξον συμμετοχὴν εἰς τὸ Συμβούλιον».

Ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ μόνο ὁ τίτλος τῆς «Δηλώσεως» ἐκφράζει ἀπόλυτα τὴν Προτεσταντικὴν ἐκκλησιολογίαν καὶ ἔπρεπε νὰ μὴ γίνῃ δεκτός, ἀπὸ τοὺς τότε Ὀρθοδόξους ἐκπροσώπους, διότι εἰσηγείται τὴν ἀόρατην μίαν ἐκκλησίαν, καὶ τὶς ὁρατὰς ἄλλες ἐκκλησίες ποὺ ἐξ ἴσου ἀποτελοῦν τὴν Μίαν Ἐκκλησίαν, ἐπομένως ἀναγνωρίζει τὴν ἴδιαν ἐκκλησιαστικότητα στὶς ὁρατὰς «ἐκκλησίες» μέλη τῆς ἀόρατης «ἐκκλησίας», ὑπάρχουν παράγραφοι στὴν «Δήλωση» ἀπαράδεκτες ἀπὸ πλευρᾶς Ὀρθοδόξου.

Καὶ ἐπικαλεῖται μὲν ὀρθῶς τὸ προσυνοδικὸν κείμενον τὴν παράγραφο 2 τῆς Δηλώσεως τοῦ Τορόντο ὅτι σκοπὸς τοῦ Π.Σ.Ε. δὲν εἶναι νὰ διαπραγματεύεται ἐνώσεις, μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἀλλὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν προσέγγισίν τας, ἀποκρύπτει ὅμως ἄλλες παραγράφους, οἱ ὁποῖες ἀναγνωρίζουν τὴν ἐκκλησιαστικότητα τῶν ἄλλων «ἐκκλησιῶν» καὶ ἐξισώνουν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μὲ τὶς ἄλλες «ἐκκλησίες».

Ἔτσι π.χ. ἀποδέχεται ἡ «Δήλωση», καὶ οἱ ὑπογράψαντες Ὀρθόδοξοι, ὅτι ὑπάρχει ἡ μίαν ἀόρατη «Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ» καὶ οἱ ἐπὶ γῆς ἐπὶ μέρος ἐκκλησίες, καὶ εἶναι πληρέστερο, περιεκτικώτερο, νὰ ἀνήκει κανεὶς στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ποὺ τὴν συναποτελοῦν ὅλοι, παρὰ ὁ καθένας στὴν δικήν του Ἐκκλησίαν. **Ἐπομένως** ἡ δική μας Ἐκκλησία ἡ Ὀρθόδοξος δὲν εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἓνα κομμάτι αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας. **Γι'** αὐτὸ καὶ ζητοῦμε νὰ ἔχουμε ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ἄλλους, ὥστε μέσῳ αὐτῶν νὰ μετέχουμε στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Γράφει ἐπὶ λέξει ἡ Δήλωση τοῦ Τορόντου: «Αἱ Ἐκκλησίαι-μέλη ἀναγνωρίζουν ὅτι τὸ ἀποτελεῖν μέλος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι περιεκτικώτερον (*more inclusive*) ἢ τὸ ἀποτελεῖν μέλος τῆς ἰδίας αὐτῶν Ἐκκλησίας. **Ἐντεῦθεν** καὶ ζητοῦν νὰ εἰσέλθουν εἰς ζωσαν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐκτὸς τῶν ἰδίων τάξεων, αἵτινες ὁμολογοῦν τὴν Κυριότητα τοῦ Χριστοῦ».

Σὲ ἄλλο σημεῖο ἡ Δήλωση ἀναγνωρίζει ἐκκλησιαστικότητα στὶς ἄλλες «ἐκκλησίες», ἡ ὁποία ἀπλῶς εἶναι ἀτελής, ὅτι οἱ αἰρέσεις –ἄκουσον! ἄκουσον!– ἔχουν «στοιχεῖα τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας».

Πλήρης ἀνατροπὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας:

«Αἱ Ἐκκλησίαι-μέλη τοῦ ΠΣΕ ἀναγνωρίζουν ἐν ἄλλαις Ἐκκλησίαις στοιχεῖα τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας. Θεωροῦν ὅτι ἡ ἀμοιβαία αὐτῆ ἀναγνώρισις ὑποχρεοῖ αὐτὰς ν' ἄρξωνται σοβαρᾶς συνδιαλέξεως μετ' ἀλλήλων, ἐν τῇ ἐλπίδι ὅτι τὰ στοιχεῖα ταῦτα τῆς ἀληθείας, θὰ ὀδηγήσουν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὅλης ἀληθείας καὶ εἰς ἐνότητα βασιζομένην ἐπὶ τῆς ὅλης ἀληθείας».

Ἀπὸ τὸ κείμενο αὐτὸ προκύπτει, ἐκτὸς τῆς ἀναγνωρίσεως στοιχείων ἀληθείας στὶς ἄλλες «ἐκκλησίες», ὅτι δεχόμεστε ἀμοιβαίως ὅτι καὶ στὴν δική μας Ἐκκλησία δὲν ὑπάρχει ἡ ὅλη ἀλήθεια, ἀλλ' αὐτὸ θὰ προκύψει ἀπὸ τὴν ἀλληλογνωριμία καὶ τὴν συνδιάλεξη μετ' ἀλλήλων, ἀπὸ τοὺς Θεολογικοὺς δηλαδὴ Διαλόγους.

Καὶ τὸ πολὺ χειρότερο· σὲ ἄλλη παράγραφο τῆς «Δηλώσεως» τοῦ Τορόντο δεχθήκαμε ὅτι χωρὶς τὶς ἄλλες «ἐκκλησίες», χωρὶς τὴν πανσπερμία δηλαδὴ τῶν αἱρέσεων, τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔχει οἰκοδομηθῆ οὔτε ἔχει ἀνακαινισθῆ, ἀλλὰ αὐτὸ γίνεται ὅταν ἔχουμε σχέση με τοὺς ἄλλους:

«Αἱ Ἐκκλησίαι-μέλη εἰσέρχονται εἰς πνευματικὰς σχέσεις διὰ τῶν ὁποίων ζητοῦν νὰ μάθουν παρ' ἀλλήλων καὶ νὰ βοηθοῦν ἀλλήλας, ὅπως οἰκοδομηθῆ τὸ Σῶμα Χριστοῦ καὶ ἡ ζωὴ τῶν Ἐκκλησιῶν ἀνακαινισθῆ»^{27α}.

11. Νεοεποχίτικος συγκρητισμὸς ἐπικίνδυνος

στὰ κείμενα τοῦ Π.Σ.Ε.

Ἀπὸ τὴν σύντομη αὐτὴ ἀναφορὰ στὴν παράγραφο 19 τοῦ προσυνοδικοῦ κειμένου καὶ στὴν «Δήλωση» τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» στὸ Τορόντο τοῦ Καναδά (1950), προκύπτουν δύο ἐνδιαφέρουσες ἐκτιμήσεις.

Ἡ πρώτη, ὅτι τὰ κείμενα τοῦ Π.Σ.Ε. εἶναι πράγματι ἀχαρμᾶς, βρίσκεις καὶ παίρνεις ὅ,τι θέλεις, νεοεποχίτικο, πανθηρσκειακὸ, καὶ πανομολογιακὸ χωνευτήρι με διφορούμενες, ἀντιφατικὲς καὶ ἀλληλοαναιρούμενες θέσεις, ὥστε νὰ ἱκανοποιοῦνται ὅλες οἱ πλευρές.

Ἐτσι ἀπὸ τὴν διφορούμενη «Δήλωση» τοῦ Τορόντο, οἱ δικοὶ μας Οἰκουμενιστὲς μνημόνευσαν στὸ προσυνοδικὸ κείμενο αὐτὸ ποὺ θὰ ἀκουγόταν καλὰ στὰ αὐτιά τῶν Ὁρθοδόξων, ἀπέκρυσαν ὅμως τὰ ὑπόλοιπα ποὺ μνημονεύσαμε, ποὺ ἀνατρέπουν τὴν Ὁρθόδοξη

---

^{27α}. Τὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν «Δήλωση» τοῦ Τορόντο βλ. εἰς Β. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 121-122 καὶ εἰς ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΕΤΣΗ, *Οἰκουμενικὰ Ἀνάλεκτα*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 20-21.

Ἐκκλησιολογία καὶ ἐγκρίνουν τὴν διευρυμένη Ἐκκλησιολογία τῶν Προτεσταντῶν, ἀναγνωρίζοντας στοιχεῖα ἀληθείας καὶ στὶς ἄλλες «ἐκκλησίες», δηλαδὴ στὶς αἰρέσεις.

Καὶ τὸ δεύτερο καὶ πιὸ σημαντικό: Ἀκόμη καὶ ἂν ἔλειπε ἡ σκοτεινὴ στὴν ἀσάφεια καὶ σύγχυσὴ της, ἡ πραγματικὰ γριφώδης **παράγραφος 20** τοῦ ὑπὸ συζήτηση προσυνοδικοῦ κειμένου, στὴν ὁποία ἀμέσως θὰ ἀναφερθοῦμε, ἀκόμη δηλαδὴ καὶ ἂν ἐν Συνόδῳ ἀποφασίζοταν ἡ ἀφαίρεσὴ της, δὲν θὰ ἄλλαζε τίποτε, διότι ἡ θετικὴ καὶ μὲ ἐπαίνους ἀναφορὰ σὲ κείμενα τοῦ Π.Σ.Ε., ὅπως ἡ «Δήλωση» τοῦ Τορόντο συμπεριλαμβάνουσα καὶ τὰ πρόσφατα κείμενα τοῦ Πόρτο Alegre καὶ τοῦ Πουσάν, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπορρίπτει, σημαίνει ὅτι ὅλο τὸ προσυνοδικὸ κείμενο δέχεται τὴν ἐκκλησιαστικότητα τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἀμφισβητεῖ τὴν μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔστω καὶ ἂν ἀντιφατικὰ καὶ παραπλανητικὰ ἀναφέρεται σ' αὐτὴν στὴν πρώτη παράγραφο, μιμούμενο καὶ εἰς αὐτὸ τὰ ἀντιφατικὰ, ἀσαφῆ καὶ «περιεκτικὰ» κείμενα τοῦ Π.Σ.Ε.

Ἐπομένως πρέπει στὸ σύνολό του νὰ ἀπορριφθεῖ.

Συνεχίζεται.